

prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Ceadâr-Lunga (jud: N. Lazareva)
instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud: D. Fujenco, A. Mironov, A. Curdov)

ÎNCHEIERE

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agrotehgrup”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agrotehgrup” cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 1 decembrie 2017, GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Agrotehgrup” cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la mijlocul lunii iunie 2017, SRL „Agrotehgrup” a efectuat prelucrarea semănăturilor de floarea-soarelui cu erbicid, în rezultatul cărui fapt a fost deteriorat masivul învecinat de viță-de-vie, soiul „Cabernet sauvignon” ce aparținea GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan”, cu suprafața de 2,3 ha.

La 26 iunie 2017, comisia Agenției Naționale de Siguranță a Produselor Alimentare a întocmit actul de control nr. 16, prin care s-a constatat că în rezultatul pulverizării florii-soarelui, SRL „Agrotehgrup” cu erbicidul „expres”, cu substanța activă „tribenuron metil” pe vreme vântoasă, a avut loc mutarea erbicidului pe cultura de viță-de-vie, adiacentă plantației de floarea-soarelui.

În opinia comisiei, la momentul prelucrării cu erbicid a plantației de floarea-soarelui nu s-a ținut cont de normele fitosanitare și nu s-au luat în calcul direcțiile vântului. La momentul examinării masivului de viță-de-vie s-a constatat deteriorarea și inhibarea cu grad diferit a masei vegetative a plantațiilor tinere, cu grad înalt au fost deteriorate 0,43 ha, cu grad mediu 1,02 ha, cu grad scăzut 0,85 ha, iar în total deteriorarea masivului de viță-de-vie exista pe suprafața totală de 2,3 ha, soiul „Cabernet sauvignon”.

A specificat că conform calculelor, mărimea cheltuielilor GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan” a constituit 50 370,49 de lei.

La 1 septembrie 2017, Camera de Industrie și Comerț, filiala Găgăuzia a întocmit actul de expertiză nr. 0393881, în care expertul în baza analizei și calculării cheltuielilor pentru restabilirea viței-de-vie deteriorate de soiul „Cabernet sauvignon” a ajuns la concluzia, că: pe suprafața de 5,4 ha (plantația integrală de viță-de-vie) suma cheltuielilor a constituit 50 370,49 de lei; pe suprafața de 2,3 ha (terenul deteriorat) suma cheltuielilor a constituit 21 454,09 de lei.

Mai mult, la 6 octombrie 2017 la comanda GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan”, Camera de Industrie și Comerț, filiala Găgăuzia a efectuat expertiza nr. 0393800 cu scop de a determina productivitatea de pe masivul deteriorat și nedeteriorat al viței-de-vie.

La examinarea externă cu verificarea masivului viței-de-vie de soiul „Cabernet sauvignon” expertul a constatat că în partea inferioară a masivului viței-de-vie, care se învecinează cu plantația de floarea-soarelui, deja recoltată, ce aparține SRL „Agrotehgrup”, pe tufișurile de viță-de-vie lipsesc struguri de poamă, atât pe lăstarii principali, cât și pe cei vitregi, în adâncul masivului la nivelul rândurilor 3, la următoarele rânduri de la 4 până la 7 există ciorchini singuri nu mari, în majoritate cu boabe uscate, în rândurile următoare se mărește numărul de struguri pe tufișuri. În alte părți ale masivului de viță-de-vie, care nu se învecinează cu floarea-soarelui, sunt tufe de viță-de-vie cu recoltă bună, struguri fiind atât pe lăstari principali, cât și pe cei vitregi.

Conform raportului de expertiză, în urma pulverizării ce a avut loc cu erbicid a terenului de floarea-soarelui, ce aparține SRL „Agrotehgrup”, ce a dus după sine la inhibarea și deteriorarea masei vegetative a plantațiilor tinere de viță-de-vie, proprietate a GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan”, în comisie s-a constatat reducerea productivității viței-de-vie de soiul „Cabernet sauvignon” în partea deteriorată a masivului de viță-de-vie: productivitatea de pe terenul deteriorat viței-de-vie a constituit 1457,7 kilograme la 1 hectar; productivitatea de pe terenul nedeteriorat a constituit 7 580,2 de kilograme la 1 hectar.

Reducerea productivității poamei în partea deteriorată a masivului în comparație cu partea nedeteriorată a masivului cu unitatea de suprafață de 1 hectar, conform raportului expertului a constituit 6 122,5 de kilograme (7580,2 - 1457,7).

Prin urmare, la reducerea productivității viței-de-vie cu partea deteriorată a masivului în total de 14 081,7 kilograme de poamă, costul unui kilogram de poamă de 5,40 lei (ce se confirmă prin certificatul Camerei de Industrie și Comerț pe Găgăuzia) costul total al prejudiciului, cauzat constituind suma de 76 041,18 de lei.

Prin urmare, în total prejudiciul cauzat GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan” a constituit 97 495,27 de lei (76041,18 + 21454,09).

Costul cheltuielilor pentru efectuarea a două expertize la Camera de Industrie și Comerț a constituit în total 2 040 de lei, fapt confirmat prin facturile fiscale.

A mai specificat că costul informației primite de la Camera de Industrie și Comerț despre prețul poamei din 28 noiembrie 2017 a constituit 120 de lei.

La 1 noiembrie 2017, GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan” a expediat pretenția în adresa SRL „Agrotehgrup” cu propunere de a stinge datoria, însă, până la adresarea cu acțiune în instanță nu a recepționat nici un răspuns, iar mijloacele bănești nu au fost transferate în contul GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan”.

GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan” a solicitat încasarea sumei de 97495,27 de lei cu titlu de prejudiciu cauzat, dintre care: cheltuieli pentru restabilirea viței-de-vie deteriorate de soiul „Cabernet sauvignon” pe suprafața de 2,3 ha (teren deteriorat) în sumă de 21 454,09 de lei; costul poamei, primită incomplet în urma reducerii productivității în partea deteriorată a masivului, în comparație cu partea nedeteriorată a masivului viței-de-vie în sumă de 76 041,18 de lei; încasarea cheltuielilor pentru efectuarea a două expertize la Camera de Industrie și Comerț, filiala Găgăuzia nr. 0393881 din 1 septembrie 2017 și nr. 0393800 din 6 octombrie 2017 și cheltuielilor pentru primirea informației din 28 noiembrie 2017 în sumă de 2 160 de lei; cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat achitată în sumă de 2 925 de lei și cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 4 000 de lei.

Prin hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătorei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan” împotriva SRL „Agrotehgrup” cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat și cheltuielilor de judecată.

La 2 septembrie 2019, Judecătoria Comrat, sediul Ceadâr-Lunga a emis hotărâre suplimentară, prin care cererea s-a admis cererea SRL „Agrotehgrup” privind emiterea unei hotărâri suplimentare. S-a încasat de la GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan” în beneficiul SRL „Agrotehgrup” cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 4 000 de lei.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 8 iulie 2019, GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan” a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat s-a admis cererea de apel a GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan”. S-a casat hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătorei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga și hotărârea suplimentară din 2 septembrie 2019 a Judecătorei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan” împotriva SRL „Agrotehgrup” cu privire la încasarea prejudiciului cauzat și cheltuielilor de judecată, și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a încasat de la SRL „Agrotehgrup” în beneficiul GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan” cu titlu de prejudiciu moral cauzat suma de 97495,27 de lei. S-a încasat de la SRL „Agrotehgrup” în beneficiul GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan” cheltuielile pentru efectuarea expertizelor la Camera de Industrie și Comerț și cheltuielile pentru primirea informației în sumă de 2 160 de lei, cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat la depunerea acțiunii în sumă de 2 925 de lei, cheltuieli pentru achitarea taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în sumă de 2 193,75 de lei, cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de recurs în sumă de 1 463 de lei și cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 4 000 de lei.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 514, 572 Cod civil, Colegiul a considerat că prima instanță eronat a ajuns la concluzia de respingere a acțiunii ca neîntemeiate, deoarece în speță cerințele reclamantului privind încasare cu titlu de prejudiciu cauzat sunt întemeiate și pasibile admiterii.

Totodată, instanța de apel, reieșind din actele cauzei a considerat eronată concluzia primei instanțe precum că reclamantul nu a prezentat probe veridice și admisibile, precum și nu a demonstrate că anume în rezultatul prelucrării de către

intimat cu erbicidul Express WG a plantației de floarea-soarelui, a dus la deteriorarea parțială a masivului viței- de-vie învecinat.

Colegiul a considerat întemeiat argumentul apelantului că actul nr. 16 din 26 iunie 2017 a comisiei Agenției Naționale de Siguranță a Produselor Alimentare constituie o probă veridică și admisibilă, care denotă că anume în rezultatul prelucrării de către SRL „Agrotehgrup” cu erbicidul Express WG pe plantația de floarea-soarelui, a fost deteriorată plantația de viță-de-vie ce aparțin GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan”.

Astfel, în contextul circumstanțelor expuse colegiul a menționat că actul comisiei Agenției Naționale de Siguranță a Produselor Alimentare nr. 16 din 26 iunie 2017 a fost întocmit de către organul competent în limitele împuternicirilor acordate, precum și de către specialiști în domeniu, Actul nefiind contestat.

De altfel,. Instanța de apel a considerat întemeiate argumentele apelantului că prin actele de expertiză nr. 0393881 din 1 septembrie 2017 și nr. 0393800 din 6 octombrie 2017, efectuate de Camera de Industrie și Comerț, filiala Găgăuzia, se confirmă că în rezultatul prelucrării cu erbicid a plantației de floarea-soarelui, au fost aduse pagube masivului de viță-de-vie, ce aparține GȚ „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan” cu cauzarea prejudiciului în mărime de 97 495,27 de lei.

Subsidiar, Colegiul a considerat întemeiată și cerința GA „Ganeli Nicolai Petrovici, Cioc-Maidan” privind încasare tuturor cheltuielilor suportate de în conformitate cu art. 94, 96 și 98 Cod de procedură civilă.

La 28 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Agrotehgrup” a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material, precum și a dat o apreciere greșită materialului probator, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la 22 aprilie 2021 și a expedit-o participanților la proces la data de 21 mai 2021 (f.d. 114, Vol. II), fiind recepționată de recurentă la 27 mai 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 116, Vol. II), astfel, recursul declarat la 28 aprilie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 30 iunie 2021 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 190), or, până la data examinării cauzei careva referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Agrotehgrup”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Agrotehgrup”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă,

din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de SRL „Agrotehgrup”, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agrotehgrup”, împotriva deciziei din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat